



**PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA  
GAGAUZIYANIN HALK TOPLUŞU**

**РАБОЧАЯ ГРУППА ПО ОБЕСПЕЧЕНИЮ В РАМКАХ КОНСТИТУЦИОННЫХ НОРМ  
ФУНКЦИОНАЛЬНОСТИ АТО ГАГАУЗИЯ И ПОЛОЖЕНИЙ ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВА  
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА ОБ ОСОБОМ СТАТУСЕ АТО ГАГАУЗИЯ**

**DECIZIE**

**privind aprobarea Planului de activitate  
al Grupului de lucru pentru asigurarea, în cadrul normelor  
constituționale, a funcționalității unității teritoriale autonome Găgăuzia  
și a prevederilor legislative ale Republicii Moldova în raport cu statutul  
special al UTA Găgăuzia**

În temeiul p. 5, 6, și p.9 din Regulamentul de funcționare a grupului de lucru pentru asigurarea, în cadrul normelor constituționale, a funcționalității UTA Găgăuzia și a prevederilor legislative ale Republicii Moldova în raport cu statutul special al UTA Găgăuzia,

Grupul de lucru DECIDE.

**1.** Se aprobă Planul de activitate al Grupului de lucru pentru asigurarea, în cadrul normelor constituționale, a funcționalității unității teritoriale autonome Găgăuzia și a prevederilor legislative ale Republicii Moldova în raport cu statutul special al UTA Găgăuzia, conform anexei parte integrantă a prezentei decizii.

**2.** Măsurile și/sau acțiunile care nu vor fi îndeplinite în anul 2022 urmează a fi transferate pentru realizare în anul 2023.

**Copreședintele  
Grupului de lucru  
Vladimir BOLEA**

**Copreședintele  
Grupului de lucru  
Serghei CIMPOEȘ**

**Chișinău, 24 mai 2022  
Nr. 2**

## **Plan de activitate**

### **al Grupului de lucru pentru asigurarea, în cadrul normelor constituționale, a funcționalității unității teritoriale autonome Găgăuzia și a prevederilor legislative ale Republicii Moldova în raport cu statutul special al UTA Găgăuzia, pentru anul 2022**

#### ***I. Asigurarea continuității activității Grupului de lucru și a procesului de dialog***

1. Continuarea dialogului permanent între Parlamentul Republicii Moldova și Adunarea Populară a Găgăuziei în vederea consolidării funcționalității UTA Găgăuzia și a prevederilor legislației Republicii Moldova în cadrul normelor constituționale;

2. Continuarea dialogului în vederea concretizării competențelor autorităților UTA Găgăuziei, ținând cont de necesitățile și prioritățile autonomiei;

3. Organizarea întrunirilor oficiale și neformale ale grupului de lucru;

4. Analiza și discutarea oportunității și necesității de a modifica și completa Regulamentul de funcționare a Grupului de lucru. Recepționarea și discutarea propunerilor parvenite din partea membrilor Grupului de Lucru (*pe platforma proiectului CMI, de către experți, au fost elaborate propunerile pentru modificarea Regulamentului Grupului de lucru pentru asigurarea, în cadrul normelor constituționale, a funcționalității unității teritoriale autonome Găgăuzia și a prevederilor legislative ale Republicii Moldova în raport cu statutul special al UTA Găgăuzia*).

5. Implicarea autorităților executive centrale (guvern, ministere, agenții) și a celor din UTA Găgăuzia (Comitetul Executiv) în procesul de dialog și în formarea agendei grupului de lucru.

6. Fortificarea potențialului secretariatului Grupului de lucru (al Parlamentului Republicii Moldova și al Adunării Populare a Găgăuziei) pentru asigurarea continuității și asistenței tehnice a platformei de dialog parlamentar, inclusiv, regulilor procedurale extinse pentru asigurarea cooperării instituționale efective.

#### ***II. În domeniul legislativ și al clarificării competențelor autorităților UTA Găgăuzia:***

7. Examinarea/analiza posibilității și instrumentelor de punere în aplicare practică a recomandărilor Comisiei de la Veneția pentru Democrație prin Drept și ale OSCE privind necesitatea recunoașterii Legii privind statutul juridic special al Găgăuziei (Gagauz Yeri) ca lege constituțională sau lege organică special.

8. Examinarea proiectului de lege pentru modificarea Legii privind statutul juridic special al Găgăuziei (Gagauz Yeri)", care prevede posibilitatea

modificării Legii privind statutul juridic special al Găgăuziei (Gagauz Yeri)” **doar cu avizul pozitiv al Adunării Populare a Găgăuziei.**

**9.** Examinarea și discutarea oportunității și necesității de modificare a legislației naționale **în vederea reflectării cerinței de consultare** (solicitarea avizului) autorităților din UTA Găgăuzia în privința proiectelor de lege și/sau de acte normative care vizează statutul, atribuțiile sau alte chestiuni ce se referă la UTA Găgăuzia. În acest sens, de către grupul de experți pe platforma Grupului de lucru, au fost elaborate:

- *proiectul de lege pentru modificarea Regulamentului Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797/1996;*

- *proiectul de lege privind modificarea Legii nr. 100/2017 privind actele normative;*

- *proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 98/2010 privind administrația publică centrală;*

- *proiectul de modificare a legii locale cu privire la Comitetul executiv al Găgăuziei;*

- *proiectul de modificare a Regulamentului Adunării Populare din UTA Găgăuzia.*

**10.** Aprobarea deciziilor GL, întocmirea dosarelor și promovarea proiectelor de legi din **domeniul culturii** elaborate în vederea delimitării atribuțiilor autorităților UTA Găgăuzia în raport cu competențele autorităților administrației publice centrale și înaintarea acestora în calitate de inițiativa legislativă:

- *proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 218/2010 privind protejarea patrimoniului arheologic;*

- *proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 1421/2002 cu privire la teatre, circuri și organizații concertistice;*

- *proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 1530/1993 privind ocrotirea monumentelor;*

- *proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 135/2003 privind meșteșugurile artistice populare;*

- *proiectul de lege pentru modificarea Legii culturii nr. 413/1999.*

**11.** Aprobarea deciziilor GL, întocmirea dosarelor și promovarea proiectelor de legi din **domeniul ecologiei:**

- *proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare;*

- *proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 228/2010 cu privire la protecția plantelor și la carantina fitosanitară;*

- *proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 1041/2000 pentru ameliorarea prin împădurire a terenurilor degradate,*

- *proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 1515/1993 privind protecția mediului înconjurător;*

- *înaintarea unor demersuri autorităților relevante în vederea modificării întru delimitarea atribuțiilor autorităților UTA Găgăuzia în*

raport cu competențele autorităților administrației publice centrale: Codului subsolului nr. 3/2009, Codului funciar și Codului silvic.

**12.** Audierea informațiilor privind armonizarea legislației UTA Găgăuzia și legislației naționale în raport cu competențele delegate (aprobate) și concretizate ale UTA Găgăuzia. Intensificarea dialogului pentru sporirea potențialului autorităților executive a Găgăuziei în armonizarea legislației locale.

Asigurarea elaborării proiectelor de acte normative locale întru garantarea implementării actelor normative adoptate:

- *Legea locală cu privire la muzee;*
- *Legea locală cu privire la biblioteci;*
- *Hotărâre privind Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a bibliotecilor publice din UTA Găgăuzia;*

- *Hotărâre privind Regulamentul de organizare a concursului de selectare pentru ocuparea funcției de director al bibliotecii publice din UTA Găgăuzia.*

- *Legea locală cu privire la monumentele de for public din UTA Găgăuzia;*

- *Hotărâre privind Registrul UTA Găgăuzia al mormintelor și operelor comemorative de război.*

### **III. În domeniul educațional și a politicilor lingvistice:**

**13.** Analiza și armonizarea legislației regionale și naționale în domeniul educațional, propunerea de soluții normative.

**14.** Sprijin la elaborarea, implementarea și promovarea politicilor lingvistice:

- în studierea limbii de stat;
- în promovarea limbii găgăuze;
- inițierea adoptării Programului național de studiere a limbii de stat în UTA Găgăuzia și Programului regional de păstrare și dezvoltare a limbii găgăuze în UTA Găgăuzia.

### **IV. În domeniul sporirii vizibilității și îmbunătățirii comunicării privind activitatea Grupului de lucru:**

**15.** Elaborarea, discutarea și aprobarea strategiei de comunicare a grupului de lucru.

**16.** Organizarea participării membrilor grupului de lucru în cadrul emisiunilor televizate la posturile publice de TV.

**17.** Elaborarea „Ghidului de comunicare”.

### **V. În domeniul asigurării continuității în activitatea Grupului de lucru:**

**18.** Analiza și armonizarea legislației privind funcționarea serviciilor desconcentrate.

**19.** Analiza și armonizarea legislației în domeniul electoral, în partea ce se referă la posibilitatea:

- a) reprezentării politice garantate a Găgăuziei în Parlament,
- b) constituirii partidelor regionale și activității organizațiilor social-politice și asociațiilor pe teritoriul Găgăuziei;
- c) analizei experienței țărilor UE privind funcționarea autonomiilor politice pe teritoriile lor.

**20.** Analiza legislației Republicii Moldova și a UTA Găgăuzia în domeniul relațiilor de muncă și al serviciului public, reieșind din cerințele prevederilor Legii privind statutul juridic special al Găgăuziei (Gagauz Yeri)».

**21.** Analiza corespunderii prevederilor Legii nr. 344/1994 privind statutul juridic special al Găgăuziei cu prevederile Constituției Republicii Moldova și prezentarea propunerilor privind amendamentele necesare care ar exclude eventualele contradicții.

**22.** Анализ исполнения требований статьи 18 Закона РМ «Об особом правовом статусе Гагаузии (Гагауз Ери)» №344/1994.

**23.** Analiza legislației în domeniul ocrotirii sănătății.

**24.** Analiza legislației privind distribuirea:

- surselor financiare, prevăzute pentru fondurile naționale;
- asistenței financiare și ale creditelor.

**25.** Analiza experienței europene privind controlul la nivel național a legalității și constituționalității legilor și altor acte normative adoptate de autonomiile politice în ceea ce privește implementarea practică pe teritoriul Republicii Moldova și UTA Găgăuzia.

**26.** Analiza experienței europene în domeniul impunerii fiscale a sucursalelor (reprezentanțelor) companiilor situate în unitățile autonome.

**27.** Audierea unei analize privind implementarea Hotărârii Guvernului privind aprobarea Planului de acțiuni pentru dezvoltarea social-economică a UTA Găgăuzia pentru perioada 2016-2019.

**28.** Analiza legislației UE, Republicii Moldova și a UTA Găgăuzia în domeniul justiției și organizării activității sistemului judiciar. Examinarea posibilității creării autorităților publice în domeniul justiției pe teritoriul autonomiei, în contextul principiului descentralizării serviciilor publice.

**29.** Analiza legislației Republicii Moldova și a UTA Găgăuzia în asigurarea implementării cerințelor prevederilor Legii privind statutul juridic special al Găgăuziei (Gagauz Yeri) pe probleme privind politica internă și externă a Republicii Moldova, probleme ce țin de interesele Găgăuziei.

**30.** Examinarea proiectului de lege nr. 470 din 26.11.2021 pentru modificarea unor acte legislative (Codul electoral al RM nr. 1381/1997 – art. 184<sup>1</sup>; Legea cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică nr. 199/2010 – anexa; ș.a.) (proiect examinat în ședința plenară de 18-19.03.2021 – prin decizia Președintelui Parlamentului dnei Z. Greceanîi a fost remis spre examinare pe platforma Grupului de lucru).

**31.** La adoptarea actelor normative Parlamentul și Guvernul Republicii Moldova urmează să țină cont de prevederile Hotărârii Parlamentului nr.

345/1994 pentru punerea în aplicare a Legii privind statutul juridic special al Găgăuziei (Gagauz Yeri).

**32.** Examinarea oportunității includerii reprezentanților autorităților UTA Găgăuzia, precum și altor subiecți interesați, în consiliile de administrație a fondurilor.

**33.** Examinarea oportunității modificării Codului fiscal și Codului vamal al Republicii Moldova, întru restabilirea serviciului fiscal al UTA Găgăuzia.

**34.** Elaborarea de către grupul de experți a „**Studiului privind descentralizarea serviciilor publice în Republica Moldova**” și „**Studiul comparat privind descentralizarea servicii publice în statele Uniunii Europene**”.

*Anexă*

**Lista actelor normative pentru examinarea în cadrul  
Grupului de lucru întru concretizarea competențelor  
UTA Găgăuzia**

- Legea privind partidele politice nr. 294/2007;
- Codul administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018;
- Legea cu privire la organizațiile necomerciale nr. 86/2020;
- Legea privind administrația publică locală nr. 436/2006;
- Legea despre Regulamentul cu privire la modul de soluționare a chestiunilor organizării administrativ-teritoriale a Republicii Moldova nr. 741/1996;
- Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544/1995;
- Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii nr. 947/1996;
- Legea privind organizarea judecătorească nr. 514/1995;
- Codul jurisdicției constituționale nr. 502/1995;
- Legea cu privire la Curtea Constituțională nr. 317/1994;
- Legea cu privire la Procuratură nr. 3/2016;
- Legea privind statutul alesului local nr. 768/2000 (inițiativa legislativă);
- Legea cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică nr. 199/2010 (inițiativa legislativă);
- Legea cu privire la statutul personalului din cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică nr. 80/2010 (inițiativa legislativă);
- Legea pentru aprobarea Clasificatorului unic al funcțiilor publice nr. 155/2011 (inițiativa legislativă);
- Legea privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne nr. 288/16.12.2016;
- Legea cu privire la Inspectoratul General de Carabinieri nr. 219/2018;
- Legea cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului nr. 320/2012;

- Legea Inspectoratului General pentru Situații de Urgență nr. 93/2007;
- Legea privind regimul stării de urgență, de asediu și de război nr. 212/2004;
- Legea cu privire la Protecția civilă nr. 271/1994;
- Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr. 1402/2002;
- Codul fiscal nr. 1163/1997 (inițiativa legislativă);
- Hotărârea Guvernului cu privire la organizarea și funcționarea Biroului Național de Statistică nr. 935/2018;
- Legea salarizării nr.847/2002 (inițiativa legislativă);
- Legea privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar nr. 270/2018;
- Codul serviciilor media audiovizuale nr. 174/2018;
- Codul cu privire la știință și inovare nr. 259/2004; (art.62 de completat)
- Codul educației nr. 152/2014 (inițiativa legislativă).
- Legea privind siguranța traficului rutier nr. 131/2007;
- Codul transporturilor rutiere nr. 150/2014 (de completat art.12<sup>1</sup>)
- Legea cu privire la comerțul interior nr. 231/2010;
- Legea cu privire la parteneriatul public-privat nr. 179/2008;
- Legea cu privire la organizarea și desfășurarea activității turistice nr. 352/2006;
- Legea ocrotirii sănătății nr. 411/1995;
- Lege cu privire la serviciile sociale nr. 123/2010;
- Legea asistenței sociale nr. 547/2003;
- Legea privind protejarea patrimoniului cultural imaterial nr. 58/2012;
- Legea privind fondul ariilor naturale protejate de stat nr. 1538/1998;
- Legea privind protecția aerului atmosferic nr. 1422/1997;
- Codul subsolului nr. 3/2009;
- Codul muncii nr. 154/2003;

\*Subiectele care nu vor fi examinate/dezbătute în anul 2022 vor fi transferate spre examinare pentru anul 2023.